

Kattalin Artola Vazquez

ZURIKETA MORERIK EZ

ETENIK EZ DUENARI ETENA HEL DAKION

Hernaniko kaleetan dantzan, aldarrikapenetan edota irakurtzen ere aurki dezakegu agian. Baina Hernanin. Askoi maite baitu bere herria. Herria bezainbeste maite du berdintasuna, eta horretara bidean egiten du lan, ogibidea aldarrikapen ere bilakatuz. Militantzia. Sistema patriarkal honek bultzatzen eta elikatzen duen indarkeria matxistak ez baitu etenik. Ez etenik, ez mugarik, ez deus onik.

“Egoera honetan emakumeei zer eskaini diezaiekegun pentsatzen ari gara, birmoldatzen”

Barrura begira jarri gaitu Kattalin Artola Vazquezek (1995, Hernani). Barne kezka, gogo eta kontraesanei begira. Emagin elkartearen lan egiten du eta formakuntza da bere lan esparrua. Konfinamenduak eta krisi global honek gogor kaltetu eta kolpatu ditu hainbat eskubide, tartean emakumeonak. Gora egin du indarkeria matxistak. Ahalduntzea, formakuntza, politika feministak... lehenetsunekoak izan beharko luketela uste du, zuriketa morerik gabe.

 AITZIBER ZAPIRAIN IRANTZU PASTOR

Zer da Emagin?

Egun, ikerketa, formakuntza, ekoizpena eta dokumentazioa jorratzen dituen elkarte feminista da. Bilgune Feministarekin batera sortu zen. Hasiere batean, mugimendu feministak egiten duen lana jasotzeko helburua zuen. Ez baitago ohitura askorik herri mugimenduen lana dokumentatzeko, ondoren hori behar bezala kontatu ahal izateko. Egun, forma ezberdina hartu du. Lan asko egiten dugu formakuntzaren alorrean, bereziki ikastetxeetan, tailerren, pedagogia feministaren eta hezkidetzaren bidez. Ikasleekin zein irakasleekin egiten dugu lan. Une honetan hor nabili ni lanean. Ikerketaren arloa ere oso indartsu dabil. Gaur egun hori da Emagin. Baina COVID-19 garai hauetan birpentsatu beharko dugu. Bada, edo izan nahi du, behintzat, Euskal Herri feminista sortzeko eragilea.

Zein motatako publikoari ematen dizkiozu formakuntzak?

Nik orokorrean emakumeei. Adin ezberdinetako emakume orori. Agian

oso helduei ez, baina azken hilabeteetan, adibidez, alfabetatze digitala eskaini diegu emakume heldu askori. COVID-19 garaian hori zen harremantzeko aukera bakarra. Euskarriak eskura zituzten, baina nola erabili jakin ez... Beraz, horretan ibili gara eta arrakasta handia izan du.

Eta nerabeetan, zein errealitatekin egiten duzu topo?

Errealitate oso ezberdinak eta anitzak topatzen ditut. Herri berean, bi ikastetxetan, errealitate oso ezberdina izan daiteke. Hezkidetzeta eta pedagogia feminista lantzea irakaslearen erabakia izan ohi da, eta biba haiek!

Ikasleekin jarduten dudanean denetarik ikusten dut. Baina somatzen dut neskak oso kontziente direla zein errealitate bizi garen. Indartsu eta gogotsu sumatzen ditut errealitatea irauli eta aldatzeko. Nik neuk sare sozialak oso gustuko ez baditut ere beraiek bertan topatzen dituzte erreferenteak, baliabideak eta tresnak.

"GUK GARRANTZIA HANDIA EMATEN DIOGU ELKAR SENTITZEARI, GORPUTZARI. BALDINTZA BERRI HAUEKIN ZAILAGOA DA".

Eta mutilak?

Mutilak galduago sentitzen ditut, non kokatu eta nola jokatu ez dakitela. Pribilegio asko alboratu behar dituzte eta ez da erraza. Ez daitezela erasotuak sentitu feminismoarekin. Eta hala sentitu badira, pentsa dezatela zergatik, gogoeta egin dezatela. Jarrera matxistak dituztela esaten zaienean, zer mugitzen zaie? Arakatze lan bat egin behar dute.

COVID-19ak nola eragin dio Emagini?

Bete-betea. Feminismoa eta berdintasuna oinarritzkoak eta lehentasunezkoak direla uste dugun arren, hala dela sinestazaren diguten arren, instituzioetatik bereziki... ez da horrela. Bertan behera gelditzen diren lehen lan horiek dira gu-reak. Usu aisialdira bideratuak daudelako. Zuriketa morea deitzen diot nik horri.

Zer ekarpen egiten ahal dio Emaginek, bizitzen ari garen aro berezi honi?

Feminismoa eta berdintasuna itxialdian ere berdin-berdin tratatu eta landu behar direla aldarrikatzea. Tresnak eta baliabideak eskaini behar ditugu hausnarke-

tarako. Egoera hauetan non gelditzen da parekidetasuna? Zaintza? Ahalduntzea? Hori dena agerrarazi behar dugu eta garrantzia eman, maila politikoan. Zaintzari eta indarkeriari bereziki.

Zein formakuntza emango zenuke?

Oso gustura lan egingen nuke boteredunekin. Nagikeria eragiten didate, baina beharrezkoa da. Botereguneetan bestelako pentsamendu, bizipen eta pertsonak sartu behar dira. Hala balitz egoera bestelakoa litzateke. Bestetik, emakumeekin lan egin nahi dut, online bada ere, itxialdian bezala. Une hauetan ditugun tailer gehienak betetzen ari dira. Saio hauek lehentasunezkoak direla ohartu dira hainbat eta hainbat emakume. Itxialdiak horretarako ere balio izan du.

Zer moduz online saioak?

Guk garrantzia handia ematen diogu elkar sentitzeari, gorputzari, gorputzetik gorputzera aritzeari. Baldintza berri hauekin zailagoa da. Oso erronka handia da gure lan ereduarekin horrela aritzea. Ez da, inondik inora, berdina. Presentzialki neuk ere ezberdin transmititzen

dit. Baina bestalde, online eskaintzak zenbait emakumeren parte hartzea errazten du, zaintza lanak egiten dituztenena kasu. Zaintza lanak badituzu, esan dezakegu "orain ikastaroa dut, nire denbora da". Eta, usu, emakumezkoak dira etxean daudenak, zaintza lanetan.

Aurrera begira zein erronka dituzue?

Emakumeei zer eskaini diezaiekegun pentsatzen ari gara. Birmoldatzen. Nola ahalbidetu halako espazioak ukaten segitzea. Nola ukan tartea horretarako. Une hauetan hortxe gaude. Ohartzen gara egoera honek emozio eta sentsazio oso ezberdinak sortu dituela, eta guk emakumeen partetik ondoeza sentitu dugu. Emozionala eta fisikoa. Jendeak taldean egoteko desioa du, beharra.

Digitalizazio munduan ere ahalduntzea ezinbestekoa da. Emakume adineko asko bakarrik bizi da. Espazioa gustatu ala ez, ahaldundu behar ditugu horretan, ez dezaten errealitatearekin kontakturik galdu. Kritika sustatzen segituko dugu, eztabaidak sortzen, gogoetarako tresnak ematen... Boteredunei gai hauek lehentasunezkoak direla gogorazten. ●